

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoCsp/27/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2217215721
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2217215721.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a sudkýň: JUDr. Bibiána Ťažiarová a JUDr. Ľubica Bundzelová, v spore žalobcu: G. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, A., proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 147, Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVA GABRIELA s.r.o., so sídlom 1. mája 11, Trenčín, IČO: 47 234 679, o určenie, že úvery sú bezúročné a bez poplatkov, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda, č. k. 17Csp/156/2017 - 129 zo dňa 24. mája 2019 vo vyhovujúcej časti (výrok I.) a v závislom výroku o náhradu trov konania (výrok III.), takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej vyhovujúcej časti (výrok I.) a v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania (výrok III.) p o t v r d z u j e .

II. Žalobcovi sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. určil, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe zmluvy o hotovostnom úvere č. 4401069234 zo dňa 21.01.2014 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným a spotrebiteľský úver poskytnutý na základe zmluvy o hotovostnom úvere č. 4410061808 zo dňa 16.10.2014 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným sú bezúročné a bez poplatkov; výrokom II. žalobu vo zvyšnej časti zamietol a výrokom III. rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozsudok po citovaní § 9 ods. 1, § 9 ods. 2 písm. f), j), k), § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon ZoSÚ), § 52 ods. 1, § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), § 369 Obchodného zákonníka (ďalej len ObZ), § 517 ods. 2 OZ a § 3 ods. 1 nar. vl. SR č. 87/1995 Z.z. vecne v odvolaní napadnutej časti odôvodnil tým, že vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že v danom prípade žalobca a žalovaný uzavreli zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zmluvy o hotovostnom úvere zo dňa 21.01.2014 a zo dňa 16.10.2014 neobsahujú náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch - termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Podľa obsahu zmlúv môže bežný spotrebiteľ určiť termín splatnosti už prvej splátky len s neprimeranými ťažkosťami. Podľa údajov vyplývajúcich zo zmlúv zo dňa 21.01.2014 a zo dňa 16.10.2014: „Prvá splátka je splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru a pokiaľ kalendárny mesiac nasledujúci po poskytnutí úveru neobsahuje poradové číslo dňa poskytnutia úveru, je splatnosť prvej splátky posledný deň v tomto kalendárnom mesiaci“. Pred tým je pri poznámke k RPMN iba drobným písmom a v splete rôznych číselných a písomných doplňujúcich a vysvetľujúcich údajov, t.j. v rámci neprehľadných poznámok k základnému textu zmluvy uvedené, že pre výpočet RPMN sa má za to, že úver bol v prípade výplaty v hotovosti poskytnutý v deň podpisu zmluvy a v prípade výplaty na bankový účet klienta tretím dňom po

dni jej podpisu. V dôsledku tohto neprehľadného a nepriameho uvádzania základného údaj o termíne splatnosti prvej splátky v závislosti od dátumu poskytnutia úveru, aj to len na účely výpočtu RPMN, z čoho však bez ďalšieho nevyplýva, že by išlo o všeobecné pravidlo určenia začatia doby splácania úveru, však nie je bežnému a priemerne vnímajúcemu spotrebiteľovi umožnené, aby bez ťažkostí a s istotou identifikoval dátum splatnosti prvej splátky úveru, a tým aj splatnosť ďalších splátok, ktoré sú podľa obsahu zmlúv splatné v závislosti od splatnosti prvej splátky vždy do 15. dňa v kalendárnom mesiaci počínajúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom je splatná prvá splátka. Zmluva pritom neobsahuje ani samostatné údaje o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, a to tak ako to výslovne vyžaduje § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Pokiaľ popísané údaje neboli vôbec obsiahnuté alebo neboli prehľadným spôsobom uvedené ako náležitosť zmluvy priamo v texte zmluvy o úvere, je potrebné spotrebiteľovi poskytnúť zvýšenú ochranu v tom, že sa takýto úver považuje za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ, pretože spôsob započítavania jednotlivých splátok úveru na istinu, úroky a iné poplatky podľa termínov splatnosti týchto jednotlivých nárokov je ukazovateľom výhodnosti úveru, pričom neuvedenie tejto náležitosti v zmluve objektívne sponchybuje možnosť žalobcu ako bežného spotrebiteľa posúdiť rozsah podstatných zložiek jeho záväzkov z úveru (istina, jej amortizácia, úroky, iné poplatky), a to v jednotlivých časových úsekoch splácania úveru (splácanie časti istiny, úrokov a poplatkov v konkrétnych splátkach).

3. V zmluvách zo dňa 21.01.2014 a zo dňa 16.10.2014 absentuje aj náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ a to termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, keďže v zmluvách je uvedená len „lehota splatnosti 60 mesiacov po poskytnutí úveru, a to do 15. dňa v poslednom mesiaci“. Žalovaný ako veriteľ bol pritom povinný špecifikovať konečnú splatnosť konkrétnym dátumom, pretože spotrebiteľ už pri podpise zmluvy musí byť informovaný o tom, v akej dobe, t.j. v akom konečnom termíne a v akej výške je povinný splniť si svoju povinnosť splatiť celý úver. Preto bolo nutné, aby dodávateľ v zmluve presne časovo (dátumovo), t.j. presným termínom podľa výslovného znenia uvedeného zákonného ustanovenia špecifikoval konečnú splatnosť úveru, a to na základe dátumu poskytnutia úveru spotrebiteľovi, splatnosti prvej splátky a frekvencie, výšky a počtu splátok. Avšak, ako už bolo vyššie uvedené, pri predmetných zmluvách nie je možné bez ťažkostí a s istotou zistiť už samotný začiatok splácania úveru, t.j. termín prvej splátky. V dôsledku toho potom nie je naplnený ani cieľ uvedený v rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej vo veci C-42/15, t.j. aby podmienky zmluvy umožňovali spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy splátok úveru (bod 49 rozsudku C-42/15).

4. Pri výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov pri zmluve o hotovostnom úvere zo dňa 21.01.2014 č. 4401069234 žalovaný nezahrnul do celkových nákladov spojených s úverom (údaj: celková čiastka splatná spotrebiteľom - 6.974,40 eura) poisťné na poistenie schopnosti splácať úver, ktoré mal žalobca platiť vo výške 9,04 eura mesačne a ktoré bolo zahrnuté v dohodnutej mesačnej splátke (128,26 eura). Tento postup žalovaného pri výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov však nebol podľa posúdenia súdu správny, nakoľko z § 2 písm. g) ZoSÚ vyplýva, že i poisťné, pokiaľ spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok, treba zahrnúť do celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom (§ 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ). O tom, že žalobca na poistenie schopnosti splácať úver pristúpiť musel, ako aj že bez takéhoto dojednania by k uzavretiu úverovej zmluvy za uvedených podmienok nedošlo, niet, so zreteľom na obsah úverovej zmluvy pochyb, a ani žalovaný počas konania nepreukázal opak. Vyplýva to predovšetkým zo štruktúry samotnej zmluvy, ktorá vo svojom formulárovom vyhotovení v bode 50 Doplnkové služby, vôbec nevytvára priestor pre prípadné odmietnutie poistenia spotrebiteľom a upravuje poistenie ako imanentnú súčasť právneho vzťahu bez alternatívy v podobe i prípadného nepoistenia. Nakoľko v zmluve o spotrebiteľskom úvere je nesprávne uvedená ročná percentuálna miera nákladov (táto je vypočítaná na základe celkovej čiastky na zaplatenie 6.974,40 eura a nie celkovej sumy splátok $60 \times 128,26 = 7.695,60$ eura) v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 11 ods. 1 písm. d) ZoSÚ v znení účinnom ku dňu podpísania zmluvy, úver poskytnutý žalobcovi na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere je nutné považovať za bezúročný a bez poplatkov aj z tohto dôvodu.

5. Zmluva o spotrebiteľskom úvere taktiež neobsahuje údaj spočívajúci v uvedení všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy,

hoci je nepochybné, že do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť i matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN, pretože spotrebiteľ by inak nemohol preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom. Je nemysliteľné od spotrebiteľa očakávať, aby len na základe údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov uvedenej v zmluve mohol posúdiť správnosť tejto náležitosti zmluvy a posúdiť rozsah svojho záväzku. Táto skutočnosť pritom v celom rozsahu platí aj pri druhej zmluve o hotovostnom úvere č. 4410061808 zo dňa 16.10.2014.

6. Predmetné závery nemôžu ovplyvniť ani tvrdenia žalovaného o existencii uvedených obsahových náležitostí obsiahnuté v jeho podaniach (najmä v podaní z 13.12.2017), ktoré považoval súd za príliš všeobecné a právne irelevantné v konkrétnych okolnostiach daného prípadu, tak ako sú tieto popísané vyššie. Zároveň tvrdenie žalovaného, že žalobca pri uzatváraní zmluvy so žalovaným bol informovaný o možnosti poistenia výdavkov v súvislosti s touto zmluvou, avšak nebola to jeho povinnosť, nakoľko v samotnej zmluve je uvedené, že dané poistenie je dobrovoľné, nebolo počas konania ničím podložené a prípadná skutočná existencia tejto dobrovoľnosti žiadnym spôsobom nevyplýva ani z obsahu zmluvy (len predtlačené slovo „dobrovoľné“ v kolónke 50 v daných súvislostiach a vzhľadom na ostatný obsah zmluvy nemôže byť postačujúce na prijatie záveru o dobrovoľnom poistení).

7. Skutočnosť, že v zmluvách o hotovostnom úvere zo dňa 21.01.2014 a zo dňa 16.10.2014 absentovali náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f), j), k) ZoSÚ, spôsobuje to, že v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) a d) uvedeného zákona sa považujú spotrebiteľské úvery poskytnuté na základe týchto zmlúv za bezúročné a bez poplatkov. Z toho dôvodu súd žalobe vo vzťahu k zmluvám o hotovostnom úvere vyhovel (výrok č. I).

8. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd s poukazom na § 255 ods. 2 CSP. V tomto konaní pomer úspechu a neúspechu žalobcu aj žalovaného sa vyrovnal, vzhľadom na to, že v časti určenia bezpoplatkovosti a bezúročnosti zmluvy o hotovostnom úvere č. 4401069234 zo dňa 21.01.2014 a zmluvy o hotovostnom úvere č. 4410061808 zo dňa 16.10.2014 bol úspešný žalobca, avšak v časti určenia bezpoplatkovosti a bezúročnosti revolvingových úverov na základe zmlúv podpísaných dňa 21.01.2014 a dňa 16.10.2014 bol úspešný žalovaný. Z uvedeného dôvodu, s odkazom na § 255 ods. 2 CSP, súd rozhodol tak, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania.

9. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, výlučne proti výroku I. a výroku III., podal odvolanie žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP).

10. Podľa žalovaného sú úverové zmluvy vyhotovené korektne a v súlade s právnou úpravou. Náležitosť podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) neskôr l) ZoSÚ je v každej úverovej zmluve uvedená výlučne v súlade so znením zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom v čase uzatvorenia úverovej zmluvy a v súlade so znením Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, ktorá stotožňuje pojem výška, počet a frekvenciu splátok s pojmom výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Na podporu svojich tvrdení žalovaný poukázal aj na novú legislatívnu úpravu, ktorú uvádza vo svojom uznesení zo dňa 22.02.2018 aj Najvyšší súd SR v konaní vedenom pod sp. zn. 3Cdo/146/2017, v ktorom sa Najvyšší súd SR vyjadril k náležitosti rozkladu splátok tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. V zmluvách uzatváraných podľa zákona o spotrebiteľských úveroch nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu potrebné dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahrňuje. Od 01.05.2018 sa legislatívne pregnantnejším vyjadrením odstráni možnosť rôzneho výkladu predmetného ustanovenia, ktorú bolo možné (a potrebné) preklenúť už podľa doterajšej právnej úpravy jeho eurokonformným výkladom.

11. V súvislosti s dobou trvania zmluvy a termínom konečnej splatnosti žalovaný poukázal na to, že tieto sú v zmluvách uvedené. Doba trvania je stanovená počtom splátok, 60 mesačných splátok. Z čoho musí byť aj priemernému spotrebiteľovi s ukončeným základným vzdelaním nepochybne zrejmé a jasné, že zmluva bude trvať 60 mesiacov, doba trvania je teda stanovená. Z dátumu konečnej splatnosti

uvedenej v úverovej zmluve je žalobcovi taktiež zrejmé, kedy nastane konečná splatnosť úveru. Zákon o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom ku dňu 01.05.2018 zmenil znenie § 9 ods. 2 písm. d) tak, že povinnou náležitosťou je už len uvádzanie doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá je nepochybne v úverovej zmluve dodržaná. Na podporu svojich tvrdení žalovaný poukázal na viaceré rozhodnutia okresných súdov (napr. rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 10Csp/90/2017 zo dňa 15.01.2018, rozsudok Okresného súdu Brezno sp. zn. 4C/40/2014 zo dňa 19.09.2017), ako aj na uznesenie Ústavného súdu SR č. k. IV.ÚS 499/2011-25 zo dňa 22.11.2011, v ktorom Ústavný súd SR vyslovil názor, že jedným z princípov právneho štátu je aj zachovávanie istoty pri rovnakom posudzovaní totožných otázok v obdobných prípadoch. Žalovaný poukázal taktiež na veľmi rôznorodú a nejednoznačnú judikatúru jednotlivých súdov pri posudzovaní náležitostí úverových zmlúv. Rovnakú náležitosť, ktorú jeden súd vyhodnotí za uvedenú správne a korektne, iný súd považuje za nevyhovujúcu. Názory súdov pri vyhodnocovaní náležitostí úverových zmlúv skorigoval aj Súdny dvor EÚ svojím rozhodnutím zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15, a následne Najvyšší súd SR vo svojom vyššie citovanom uznesení sp. zn. 3Cdo/146/2017, pričom je zrejmé, že výklad zákona o spotrebiteľských úveroch v mnohých prípadoch nebol správne aplikovaný. Žalovaný pri koncipovaní úverovej zmluvy postupoval v dobrej viere, že plní literu zákona korektne a komplexne. Preto zastáva názor, že je nesprávne, aby bol sankcionovaný za svoj výklad zákona, pri ktorom sa ani výklad súdov nedokáže zjednotiť.

12. K celkovej čiastke splatnej spotrebiteľom žalovaný uviedol, že v samotnej úverovej zmluve č. 4401069234 je poistenie uvedené ako „POISTENIE VÝDAVKOV (dobrovoľné).“ Pokiaľ by klient o poistenie záujem nemal, v príslušnej kolónke by bolo uvedené „bez poistenia“. V tejto časti sú uvedené aj ďalšie alternatívne ponúkané služby, a to konkrétne služba „Zmena výšky a počtu splátok“. Klient je pri uzatváraní úverovej zmluvy dopytovaný okrem požadovanej výšky úveru a výšky splátok aj o možnosti uzatvorenia poistného, či iných doplnkových služieb a je len na slobodnom rozhodnutí samotného klienta, či sa pre niektorú z doplnkových služieb rozhodne alebo nie. Obdobný právny názor bol uvedený aj v rozsudku Okresného súdu Brezno sp. zn. 4C/40/2014 zo dňa 19.09.2017. Žalovaný ako dôkaz o dobrovoľnosti uvedených služieb predkladá úverovú zmluvu uzatvorenú s iným klientom, v prípade ktorej si klient poistenie nezvolil, preto je v poličku týkajúcom sa poistenia uvedené „Bez poistenia“ a taktiež si nezvolil ani službu „Odložené splátky“ a ani službu „Zmena výšky a počtu splátok“. Aj táto skutočnosť svedčí o dobrovoľnosti tak poistenia, ako aj ďalších alternatívnych služieb, preto žalovaný odmieta tvrdenie žalobcu o podmienení uzatvorenia úverovej zmluvy dojednaním dobrovoľnej služby, ktorá mu mala byť jednostranne nanútená. Dojednané poistné a ani ďalšie alternatívne služby preto v zmysle uvedenej úpravy podľa § 2 písm. g) ZoSÚ nebolo potrebné započítať do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, čo sa nakoniec odzrkadlilo aj v celkovej čiastke splatnej spotrebiteľom. Uvedený postup bol v súlade so zákonným znením, preto žalovaný považuje za nedôvodné sankcionovať postup v zmysle zákona bezúročnosťou a bez poplatkovosťou. Bližšie informácie o poistení boli žalobcovi ako klientovi poskytnuté v úverových zmluvných podmienkach, ktoré boli neoddeliteľne spojené so zmluvou a to konkrétne v Hlave 15 a tiež na strane 8.

13. Z uvedených dôvodov žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, eventuálne aby rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a priznal žalovanému náhradu trov prvostupňového i odvolacieho konania.

14. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žiadal rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť. Zastával názor, že predmetná spotrebiteľská zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Za neprijateľné podmienky, ktoré neboli individuálne dojednané, považuje predovšetkým poplatky (za upomienky, dohodu o zrážkach zo mzdy, rozhodcovskú doložku, ako aj absenciu adresy veriteľa, na ktorej si spotrebiteľ môže uplatniť reklamáciu či sťažnosť). Samozrejme, že nikto žalobcu nenútil k tomu, aby zmluvy uzatvoril, všetky podmienky však mali byť vysvetlené presne tak, ako to ukladá zákon. Žalobca popiera tvrdenia žalovaného, že predmetné úverové zmluvy neobsahujú žiadne neprijateľné podmienky, práve naopak, v týchto úverových vzťahoch zlyhala odborná starostlivosť zo strany dodávateľa, čiže žalovaného, a to s poukazom na § 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Žalobca ďalej poukázal na ustanovenie § 11 ods. 2 ZoSÚ. Uviedol, že rozsudok Súdneho dvora EÚ C-42/15, vo veci Home Credit Slovakia, a.s. a Klára Bíroová, je adresovaný zákonodarcovi Slovenskej republiky. Zákon o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách je platný a musí sa dodržiavať. Rozsudok Súdneho dvora EÚ C-42/15 nemá priamy ani nepriamy účinok na naše spotrebiteľské zmluvy uzatvorené podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách. Do pozornosti odvolacieho súdu

dal žalobca viacero rozhodnutí krajských a okresných súdov, v ktorých sa členovia senátu a sudcovia nestotožnili s rozsudkom Súdneho dvora EÚ C-42/15. Podľa žalobcu zákon o spotrebiteľských úveroch jasne a zrozumiteľne hovorí o tom, že splátka musí byť rozdelená na úrok a istinu a konečný termín splatnosti musí byť vyjadrený nasledovne: deň/mesiac/rok. Ak od 01.05.2018 zákonodarcia zmenil zákon tak, že nevyžaduje členenie splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky iných poplatkov, tak do 30.04.2018 takéto členenie požaduje. Ak by totiž členenie nepožadoval ani do 30.04.2018, nemal by dôvod predmetné ustanovenie meniť. V tejto súvislosti žalobca poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/53/2018 zo dňa 23.10.2018. Na predmetnej zmluve absentuje adresa, na ktorej si spotrebiteľ môže uplatniť reklamáciu, a žalobca zároveň upriamil pozornosť na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/29/2018 zo dňa 22.05.2018 a Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžo/61/2015 zo dňa 28.06.2016.

15. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), po oboznámení sa s obsahom celého spisu dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

16. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa žalobou domáhal určenia, že spotrebiteľský úver a revolvingový úver poskytnutý na základe zmluvy o hotovostnom úvere, zmluvy o revolvingovom úvere č. 4401069234 zo dňa 21.01.2014 uzavretej so žalovaným a spotrebiteľský úver a revolvingový úver poskytnutý na základe zmluvy o hotovostnom úvere, zmluvy o revolvingovom úvere č. 4410061808 zo dňa 16.10.2014 uzavretej so žalovaným sú bezúročné a bez poplatkov. Žalobca v žalobe tvrdil, že predmetné zmluvy nespĺňajú náležitosti požadované zákonom o spotrebiteľských úveroch. Zmluvou o hotovostnom úvere zo dňa 21.01.2014 bol žalobcovi poskytnutý bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 4.000 eur, ktorý mal splatiť v 60. mesačných splátkach po 128,26 eura. Podľa žalobcu žalovaný v zmluve nesprávne uviedol celkovú sumu, ktorú mal ako dlžník zaplatiť a zároveň uviedol nesprávnu výšku RPMN. Zmluvou o hotovostnom úvere zo dňa 16.10.2014 bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 2.700 eur, ktorý mal splatiť v 60. mesačných splátkach po 70,78 eura. Uzatvorená spotrebiteľská zmluva neobsahovala výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia a dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

17. Súd prvej inštancie vyhovel žalobe v časti určenia, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe zmluvy o hotovostnom úvere č. 4401069234 zo dňa 21.01.2014 uzavretej medzi stranami sporu a spotrebiteľský úver poskytnutý na základe zmluvy o hotovostnom úvere č. 4410061808 zo dňa 16.10.2014 uzavretej medzi stranami sporu sú bezúročné a bez poplatkov. Vo zvyšnej časti (t.j. v časti o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti revolvingových úverov) žalobu zamietol.

18. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na odvolacie argumenty žalovaného v odvolaní je posúdenie, či je možné spotrebiteľské úvery poskytnuté žalobcovi na základe zmluvy o hotovostnom úvere zo dňa 21.01.2014 a zmluvy o hotovostnom úvere zo dňa 16.10.2014 považovať za bezúročné a bez poplatkov, tak, ako o tom rozhodol súd prvej inštancie vo výroku I. rozsudku.

19. Jedným z argumentov v preskúmvanej veci, na ktorom súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie o tom, že je potrebné považovať spotrebiteľské úvery poskytnuté žalovaným žalobcovi na základe uzatvorených zmlúv zo dňa 21.01.2014 a zo dňa 16.10.2014, za bezúročné a bez poplatkov bola absencia obligatórnej zákonom stanovenej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, neuvedením výšky, počtu a termínov splatnosti istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ v znení účinnom v čase uzavretia zmlúv). Súd prvej inštancie sa dopustil nesprávnej interpretácie inak správne použitej právnej úpravy, týkajúcej sa vymedzenia splátok úveru ako jednej z podstatných náležitostí spotrebiteľských zmlúv o úvere podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ. Európsky súdny dvor v rozsudku

z 09.11.2016 vo veci C 42/15 konštatoval, že článok 10 ods. 2 písm. h) Smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok (bod 50 Rozsudku). Článok 10 ods. 2 písm. h) stanovuje, že zmluva o úvere musí uvádzať iba výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia (bod 52 Rozsudku). Z článku 10 ods. 2 písm. i) Smernice a článku 10 ods. 3 Smernice vyplýva, že iba na žiadosť spotrebiteľa je veriteľ povinný bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy odovzdať mu výpis vo forme amortizačnej tabuľky (bod 53 Rozsudku); pričom Smernica nestanovuje povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere takýto výpis vo forme amortizačnej tabuľky. Pokiaľ ide o zmluvy patriace do pôsobnosti Smernice, členské štáty by nemali ukladať zmluvným stranám povinnosti, ktoré táto smernica neupravuje, ak táto smernica obsahuje harmonizované ustanovenia v oblasti, do ktorej patria tieto povinnosti (bod 55 Rozsudku). Článok 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave (bod 59 Rozsudku). Odvolací súd sa preto v tejto časti nestotožňuje s prijatým právnym záverom súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľských úverov z dôvodu neuvedenia výšky, počtu a termínov splatnosti istiny, úrokov a iných poplatkov v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch. Pre potvrdenie tohto svojho stanoviska poukazuje odvolací súd na právny názor prijatý Najvyšším súdom Slovenskej republiky k výkladu sporného ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý vo svojom uznesení sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.02.2018 v obdobnej veci eurokonformným výkladom predmetného ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý je v danom prípade nielen možný, ale aj potrebný, dospel ako dovolací súd k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona o spotrebiteľských úveroch nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu potrebné dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. V tejto súvislosti odvolací súd pre potvrdenie prezentovaného právneho názoru poukazuje aj na relevantnú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky týkajúcu sa predmetnej právnej otázky (Najvyšší súd Slovenskej republiky napríklad uznesenie sp. zn. 2Cdo/235/2017 zo dňa 21.12.2018; uznesenie sp. zn. 3Cdo/45/2018 zo dňa 22.11.2018; uznesenie sp. zn. 3Cdo/56/2018 zo dňa 17.04.2018 a ďalšie).

20. Pre úplnosť je ale potrebné dodať, že do vydania uznesenia NS SR z 22.02.2018 č.k. 3Cdo/146/2017 odvolací súd prezentoval vo svojich rozhodnutiach právny názor, ktorý uviedol súd prvej inštancie vo svojom rozsudku v súvislosti s výkladom § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z.. Bolo však nevyhnutné, v záujme právnej istoty prispôbiť sa rozhodovacej praxi prevažujúcej časti senátov NS SR, ktorí prezentujú odlišný výklad uvedeného ustanovenia zákona tak, ako ho uvádza žalovaný vo svojom odvolaní.

21. NS SR v rozsudku z 10.11.2016 sp. zn. 3Cdo/174/2016 vyslovil, že aj v rozhodovacej praxi senátov najvyššieho súdu môže byť niekedy riešenie interpretačných a aplikačných problémov (odstraňovanie nejednotností) spojené s procesom postupného zjednocovania názorov, v počiatkových fázach ktorého nie je vylúčená možnosť výskytu rozhodnutí spočívajúcich na odlišných alebo až protichodných názoroch. Právny poriadok Slovenskej republiky predvída možnosť existencie rozdielnych právnych názorov súdov v skutkovo rovnakých alebo podobných veciach a upravuje procedúru, prostriedky a nástroje, ktoré majú zabezpečiť koherentnosť judikatúry. Tento mechanizmus spočíva najmä v inštitúte zverejňovania súdnych rozhodnutí zásadného významu najvyšším súdom a v inštitúte prijímania stanovísk k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov plénom najvyššieho súdu alebo príslušným kolégium najvyššieho súdu.

22. V záujme zjednotenia rozhodovacej praxe súdov v danej veci odvolací súd už viac ako rok vo svojej rozhodovacej praxi akceptuje právny názor žalovaného vyjadrený v odvolaní, že nebol správny názor súdu prvej inštancie, že zmluva neobsahovala náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z.

a rozpis splátky nebol potrebný na časť istiny, úrokov a poplatkov, preto v súvislosti s týmto argumentom následne nebolo možné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov.

23. Napriek tomu, že odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov posúdil odvolacie námietky žalovaného v tejto časti za dôvodné a nestotožnil sa s argumentáciou súdu prvej inštancie, je nevyhnutné konštatovať, že súd prvej inštancie vo zvyšnej časti v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodенý správny právny záver, svoje rozhodnutie odôvodnil riadne a v rozhodnutí sa vysporiadal s podstatnými argumentmi. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením rozsudku v jeho ďalšej časti. Len na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd dodáva, že právny vzťah žalobcu a žalovaného založený zmluvami o hotovostnom úvere zo dňa 21.01.2014 a zo dňa 16.10.2014 je potrebné posudzovať ako spotrebiteľský vzťah podľa § 52 a nasl. OZ a podľa zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmlúv. Za účelom zabezpečenia čo najvyššej miery informovanosti spotrebiteľa v súvislosti s poskytnutým úverom, zákonodarca stanovuje obligatórne obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, upravené v § 9 ods. 2 ZoSÚ. Súd prvej inštancie správne podrobil súdnej kontrole zmluvné ustanovenia tak podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka, ako aj podľa ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch a správne vyhodnotil, že uvedená zmluva neobsahuje obligatórnu náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ, termíny splatnosti splátok. Predmetné zmluvy síce obsahujú výšku mesačnej splátky a počet splátok, avšak absentuje v nich presný údaj o termíne splatnosti splátok. Bod 42 zmluvy o hotovostnom úvere zo dňa 21.01.2014, ktorý má označovať termíny splatnosti splátok, odkazuje iba na vysvetlivky pod čiarou, kde je uvedené, že prvá splátka je splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru. Pokiaľ kalendárny mesiac nasledujúci po poskytnutí úveru neobsahuje poradové číslo dňa poskytnutia úveru, je splatnosť prvej splátky posledný deň v tomto kalendárnom mesiaci. Dátum splatnosti druhej a nasledujúcich splátok je vždy 15. dňa v kalendárnom mesiaci, počnúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom je splatná prvá splátka. Rovnako zmluva o hotovostnom úvere zo dňa 16.10.2014 v bode 31 o termínoch splatnosti splátok odkazuje iba na vysvetlivky pod čiarou, ktoré sú rovnakého znenia ako v zmluve o hotovostnom úvere zo dňa 21.01.2014, avšak s dodatkom o tom, že informácie o splátkach nájdete po registrácii aj na J.. Podľa názoru odvolacieho súdu uvedené dojednania nespĺňajú požiadavku ľahkej identifikovateľnosti. Spotrebiteľ si musí najskôr správne stanoviť dátum prvej splátky, ktorý sa odvíja od dátumu poskytnutia úveru, a následne si musí vypočítavať termíny splatnosti ostatných splátok. Takýmto spôsobom v zmluvách určený termín splatnosti splátok nespĺňa požiadavku zákonného ustanovenia § 9 ods. 1 písm. k) ZoSÚ.

24. V prejednávanej veci sa odvolací súd stotožňuje aj s argumentáciou súdu prvej inštancie, že zmluvy medzi stranami sporu neobsahovali vôbec údaj o termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru podľa § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ. Žalovaný v odvolaní namietal, že z dátumu konečnej splatnosti uvedenej v úverovej zmluve je žalobcovi zrejmé, kedy nastane konečná splatnosť úveru. Podľa názoru odvolacieho súdu termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru v zmluvách (60 mesiacov po poskytnutí úveru, a to do 15. dňa v mesiaci) je nejasný a nezrozumiteľný. Termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru musí byť v zmluve vyjadrený dostatočne určito, jasne a zrozumiteľne. Účelom úpravy zákona o spotrebiteľských úveroch bolo vyjasniť postavenie spotrebiteľa, teda dať mu informáciu o tom, dokedy bude zmluvný vzťah založený úverovou zmluvou trvať. Bolo preto povinnosťou žalovaného v uzatvorených úverových zmluvách zrozumiteľne uviesť termín konečnej splatnosti úveru. Je potrebné tento termín konečnej splatnosti úveru uviesť minimálne v rozsahu mesiaca a roka a pokiaľ sa takýto údaj v uzatvorených zmluvách neuvádza, správny je záver súdu prvej inštancie o tom, že zmluvy je potrebné považovať za bezúročné a bez poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ). Odvolací súd sa tiež stotožňuje s právnym názorom súdu prvej inštancie o nesprávnom výpočte RPMN a o skutočnosti, že zmluva neobsahovala predpoklady pre výpočet RPMN tak, ako to stanovuje § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ (bod 11 odôvodnenia rozsudku). Absencia každej z uvedených náležitostí pritom zakladá bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutých úverov.

25. Ďalšie odvolacie argumenty žalované odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadavať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil.

Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu žalobcu odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

26. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti, ako aj v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

27. V odvolacom konaní vo veci samej, keď odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil, úspešnému žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. Žalobcovi v odvolacom konaní trovy konania nevznikli, ani si ich neuplatnil, preto mu odvolacím súdom neboli priznané.

28. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).